

“ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม กับ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ ไม่ใช่แล้ว พ.ศ. 2548 และกฎหมายอื่น ๆ”

โดย

นายเอกบุตร อุตมพงศ์
สำนักเทคโนโลยีน้ำและสิ่งแวดล้อมโรงงาน
กรมโรงงานอุตสาหกรรม

1

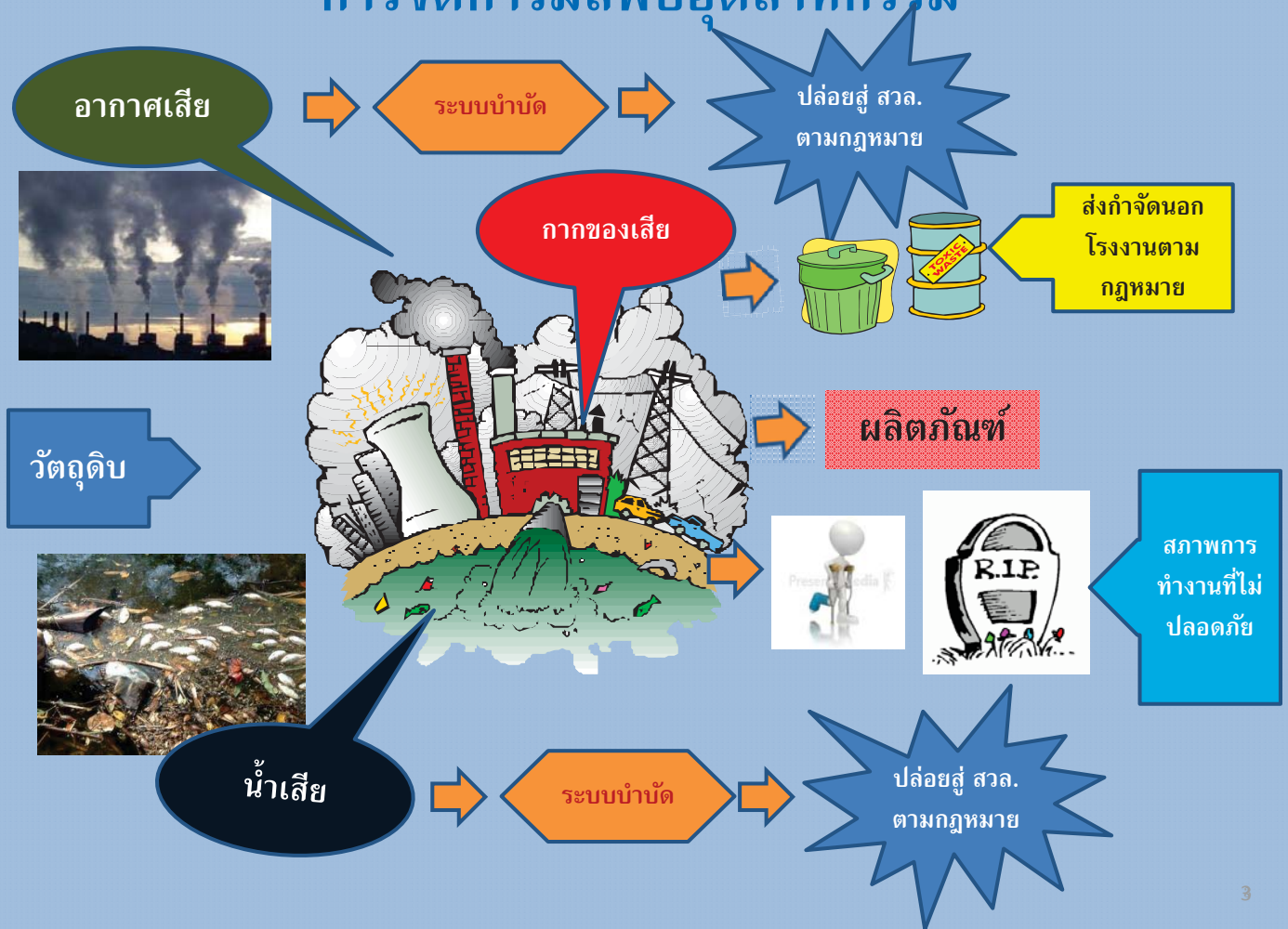
คำจำกัดความของคำว่า “โรงงาน”

พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535

“โรงงาน” หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักร
มีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้น
ไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม
สำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง
แปรรูป ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ตามประเภท
หรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง

2

การจัดการมลพิษอุตสาหกรรม

3

พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535

มาตรา 8 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบ
กิจการโรงงานให้รัฐมนตรีมีอำนาจออก
กฎกระทรวง

กฎกระทรวง จ.2 (2535)

หมวด 4 การควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม

ข้อ 13 การกำจัดขยะและวัสดุที่ไม่ใช้

ข้อ 14 การระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน

ข้อ 15 หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการกรณีที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย

ข้อ 16 การระบายอากาศเสียออกจากโรงงาน

5

กฎกระทรวง จ.2 (2535) หมวด 4 ข้อ 13

ข้อ 13 การกำจัดขยะและวัสดุที่ไม่ใช้

(1) ความสะอาด และที่รองรับขยะ

(2) การแยกและจัดเก็บ

(3) ลักษณะ คุณสมบัติ และวิธีการกำจัด

ก) การขออนุญาตก่อนนำออกนอก
โรงงานไปบำบัดหรือกำจัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
กำหนด

ข) การแจ้งรายละเอียดตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่กำหนด

6

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548
ออกตามความใน พ.ร.บ. โรงงาน
พ.ศ. 2535

7

การจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดต่างๆ

(Waste Generator, WG)

(Waste Transportor, WT)

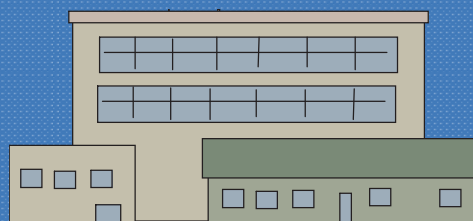
(Waste processor, WP)

Recycling/Composting

ใบกำกับการขนส่ง

(Waste Regulator, WR)

กรอ. (พรบ. โรงงาน / พรบ. วัตถุอันตราย)

Energy Recovery/Landfill

8

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548

คำจำกัดความ

ม.1	ม.2	ม.3	ม.4
ยกเว้น	หน้าที่ WG	รวบรวม/ขนส่ง	หน้าที่ WP

ผ.1	ผ.2	ผ.3	ผ.4
รหัสของเสีย	ความเป็นอันตราย	แผนป้องกัน/ฉุกเฉินฯ	วิธีการจัดการ

9

คำจำกัดความ

- สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว คือ HZW ทั้งหมดจากโรงงานและ Non HZW จากกระบวนการผลิตเท่านั้น
- ของเสียอันตราย คือ ของเสียตามที่กำหนดในภาคผนวกที่ 2
- การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว คือ การบำบัด ทำลายฤทธิ์ ทั้ง กำจัด จำหน่ายแจก แลกเปลี่ยน หรือนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่และการกักเก็บ
- ผู้ก่อกำเนิดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว คือ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน
- ผู้รวบรวมและขนส่ง คือ ผู้มีของเสียตามประกาศ อก. เรื่อง ระบบเอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547

10

คำจำกัดความ

- ผู้บำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว คือ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ลำดับที่ 101 105 และ 106
- ใบกำกับการขนส่ง คือ แบบกำกับการขนส่ง 02 ตามแนบท้ายประกาศ อก. เรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547

หมวด 1

สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ได้รับการยกเว้น

1. Non HZW จากสำนักงาน บ้านพัก อาศัยและโรงอาหารในบริเวณโรงงาน
2. กากกัมมันตรังสี
3. มูลฝอยตาม พรบ. สาธารณสุข
4. น้ำเสียที่ส่งไปบำบัดนอกโรงงานทางท่อส่ง

หน้าที่ WG

หมวด 2

1. ต้องไม่ครบครองของเสียเกินเวลา 90 วัน หากเกิน ต้องขออนุญาต ตามแบบ สก.1

13

สก.1

แบบ สก. 1

แบบขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงาน

(ส่วนที่ 1 สำหรับผู้ประกอบกร)

ที่ วันที่ เดือน พ.ศ.

บริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด/โรงงาน ทะเบียนโรงงานเลขที่

ประกอบกิจการ โรงงานตั้งอยู่ที่..... หมู่ที่..... ต.รอก/ซอ..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

โทรศัพท์ที่ติดต่อได้..... โทรสาร..... อีเมล.....

หมายเลขประจำตัว

มีความประสงค์ขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงานตั้งแต่วันที่ ถึงวันที่ เนื่องจาก (ระบุความจำเป็นในการขอขยายระยะเวลา)

...

รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

ลำดับ ที่	รหัส	ชื่อวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว	ปริมาณ (ตัน)	ลักษณะของภาชนะบรรจุ

ลงชื่อ ผู้ประกอบกิจการ โรงงาน
(.....)

(ส่วนที่ 2 สำหรับเจ้าพนักงาน)

เลขที่

เรียน ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงาน

ตามที่ท่านได้ยื่นแบบขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณ โรงงาน นั้น

สำนักโรงงานอุตสาหกรรมรสา 6 กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้รับแจ้งเรื่องดังกล่าว และอนุญาตให้ท่านขอขยายระยะเวลา

ในการกักเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณ โรงงาน ได้จนถึงวันที่

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ลงชื่อ
(.....)

14

สก.1

ระบบการจัดการวัสดุที่ไม่ใช้แล้วทางอิเล็กทรอนิกส์

ขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงาน (สก.1)

- บันทึกคำขอสก.1
- ตรวจสอบสถานะสก.1

* โรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม หรือ เขตกรุงเทพมหานคร สามารถติดต่อสอบถามผลการพิจารณาได้ที่ ส่วนบริหารจัดการ สำนักบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนโรงงานอื่นๆ สามารถสอบถามผลการพิจารณาได้ที่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดของในแต่ละจังหวัด

[กลับไปหน้าหลัก](#)

15

สก.1

ระบบการจัดการวัสดุที่ไม่ใช้แล้วทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อมูลผู้ใช้ระบบ

เลขทะเบียนโรงงาน: xxxxxxxx

ชื่อโรงงาน: xxxxxxxx xxxxxxxx

ประกอบกิจการ: xxxxxxxx

ตั้งอยู่เลขที่: xxxxxxxx

ชื่อผู้รับใบอนุญาต: xxxxxxxx

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี: xxxxxxxx

โทรศัพท์: xxxxxxxx

โทรสาร: xxxxxxxx

รายละเอียดการขอขยายระยะเวลา

วันที่ขออนุญาต: 17/10/2554

มีความประสงค์ขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงาน

ตั้งแต่วันที่: 17/10/2554 ถึง วันที่: 17/10/2554

จำนวนรายการวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว: รายการ

เนื่องจาก (ระบุความจำเป็นในการขอขยายระยะเวลา ให้สอดคล้องกับปริมาณและระยะเวลาที่ขออนุญาต)

[ดำเนินการขออนุญาต](#)
[กลับไป](#)

16

สก.1

ระบบการจัดการวัสดุที่ไม่ใช้แล้วทางอิเล็กทรอนิกส์

ขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงาน

ข้อมูลผู้ใช้

เลขทะเบียนโรงงาน: xxxxxxxx
 ชื่อโรงงาน: xxxxxxxxxxxxxxxx
 ประกอบกิจการ: xxxxxxxxxxxxxxxx
 ตั้งอยู่เลขที่: xxxxxxxxxxxxxxxx
 ชื่อผู้รับใบอนุญาต: xxxxxxxx
 เลขประจำตัวผู้เสียภาษี: xxxxxxxx
 โทรศัพท์: xxxxxxxx โทรสาร: xxxxxxxx

รายละเอียดการขอขยายระยะเวลา

วันที่ขออนุญาต: 17/01/2555 เลขที่คำขอ สก1(E)-39/2555
 มีความประสงค์ขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงาน
 ตั้งแต่วันที่: 17/1/2555 ถึงวันที่: 17/4/2555
 เนื่องจาก:
 ปริมาณของเสียในโรงงานน้อยเกินไป เนื่องจากเพิ่งเดินเครื่องจักร

รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

ลำดับ	รหัส	ชื่อวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว	ปริมาณ (ตัน)	ลักษณะของภาชนะบรรจุ
1	?			
2	?			

ดำเนินการต่อ

17

สก.1

ระบบการจัดการวัสดุที่ไม่ใช้แล้วทางอิเล็กทรอนิกส์

ขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงาน

ข้อมูลผู้ใช้

เลขทะเบียนโรงงาน: xxxxxxxx
 ชื่อโรงงาน: xxxxxxxxxxxxxxxx
 ประกอบกิจการ: xxxxxxxxxxxxxxxx
 ตั้งอยู่เลขที่: xxxxxxxxxxxxxxxx
 ชื่อผู้รับใบอนุญาต: xxxxxxxx
 เลขประจำตัวผู้เสียภาษี: xxxxxxxx
 โทรศัพท์: xxxxxxxx โทรสาร: xxxxxxxx

รายละเอียดการขอขยายระยะเวลา

วันที่ขออนุญาต: 17/01/2555 เลขที่คำขอ สก1(E)-39/2555
 มีความประสงค์ขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงาน
 ตั้งแต่วันที่: 17/1/2555 ถึงวันที่: 17/4/2555
 เนื่องจาก:
 ปริมาณของเสียในโรงงานน้อยเกินไป เนื่องจากเพิ่งเดินเครื่องจักร

รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

ลำดับ	รหัส	ชื่อวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว	ปริมาณ (ตัน)	ลักษณะของภาชนะบรรจุ	เอกสารประกอบการพิจารณา
1	030308	เศษกระดาษ	1.25	ลังกระดาษ	เอกสารประกอบการพิจารณา
2	150102	บรรจุภัณฑ์ที่เป็นพลาสติก	2.25	ลัง	เอกสารประกอบการพิจารณา

ชื่อผู้ติดต่อ: E-Mail:
 โทร: Fax:

☐ ขอยืนยันว่าข้อมูลทั้งนี้ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นความจริงทุกประการ

ดำเนินการขออนุญาต

18

สก.1

ระบบการจัดการวัสดุที่ไม่ใช้แล้วทางอิเล็กทรอนิกส์

ขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงาน

ข้อมูลผู้ใช้

เลขทะเบียนโรงงาน: xxxxxxxxxxxx
 ชื่อโรงงาน: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 ประกอบกิจการ: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 ตั้งอยู่เลขที่: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 ชื่อผู้รับใบอนุญาต: xxxxxxxxxxxx
 เลขประจำตัวผู้เสียภาษี: xxxxxxxxxxxx
 โทรศัพท์: xxxxxxxxxxxx โทรสาร: xxxxxxxxxxxx

รายละเอียดการขอขยายระยะเวลา

วันที่ขออนุญาต: 17/01/2555 เลขที่คำขอ: สก1(E)-39/2555
 มีความประสงค์ขอขยายระยะเวลาในการกักเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในบริเวณโรงงาน
 ตั้งแต่วันที่: 17/1/2555 ถึงวันที่: 17/4/2555
 เนื่องจาก: ปริมาณของเสียในโรงงานน้อยเกินไป เนื่องจากเพิ่งเดินเครื่องจักร

รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

ลำดับ	รหัส	ชื่อวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว	ปริมาณ (ตัน)	ลักษณะของภาชนะบรรจุ	เอกสารประกอบการพิจารณา
1	030308	เศษกระดาษ	1.25	ลังกระดาษ	☒ เอกสารประกอบการพิจารณา
2	150102	บรรจุภัณฑ์ที่เป็นพลาสติก	2.25	ลัง	☐ เอกสารประกอบการพิจารณา

ชื่อผู้ติดต่อ: E-Mail:
 โทร: Fax:

☐ ขอยืนยันว่าข้อมูลที่แจ้งทางระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นความจริงทุกประการ

ดำเนินการขออนุญาต

19

หน้าที่ WG

หมวด 2

2. ต้องมีบุคลากรและระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม
3. ต้องจัดทำแผนการป้องกันอุบัติเหตุเพื่อรองรับเหตุฉุกเฉิน ในกรณีเกิดเหตุรั่วไหล อัคคีภัย การระเบิดของสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วหรือเหตุที่คาดไม่ถึง ตามภาคผนวกที่ 3
4. ห้ามมิให้นำของเสียออกนอกบริเวณโรงงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก อรอ.

20

การขออนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ออกนอกบริเวณโรงงาน (แบบ สก.2)

21

การยื่นขออนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกโรงงาน

- ยื่นเป็นเอกสารต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม
แบบฟอร์มที่ใช้ สก.2
- ยื่นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet)

22

ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

เลขที่รับ.....

เลขที่รับ.....วันที่.....

[illegible]

แบบ สก.2

การใช้งาน

ขออนุญาตนำของเสียออกนอก โรงงาน

ผู้ใช้งาน

โรงงานผู้ก่อกำเนิดของเสีย
(Waste Generator)

ช่องทางการยื่นขออนุญาต

*** เป็นเอกสาร**

*** ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์**

[illegible]

ข้อมูลทั่วไปของโรงงาน

รายละเอียดเกี่ยวกับการกาออกอุตสาหกรรม

- ลำดับที่
- รหัสของเสีย
- ชื่อ/รายละเอียดของเสีย
- ปริมาณ (ตัน)
- วิธีการจัด
- ทะเบียนโรงงานผู้รับกำจัด/บำบัด

เอกสารที่ต้องแนบ (แล้วแต่กรณี)

การลงนาม (ถ้าเป็นนิติบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขในหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล)

เอกสารประกอบการพิจารณา สก.2

1. แบบคำขออนุญาตนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงานฯ (สก.2)
2. สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ของ WG และ WP
3. สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล (ระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน) พร้อมสำเนาบัตรประชาชนของกรรมการผู้มีอำนาจลงนามของ WG และ WP
4. หนังสือมอบอำนาจต้นฉบับ พร้อมติดอากรแสตมป์ (กรณีที่มีการมอบอำนาจ)
5. หนังสือยินยอม หรือหนังสือรับรอง หรือสัญญาเกี่ยวกับการนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายไปใช้ประโยชน์ด้วยวิธีการต่างๆ
6. เอกสารแสดงรายละเอียดกระบวนการผลิตและจุดที่เกิดของเสีย
7. ผลวิเคราะห์ค่าความเข้มข้น และค่าน้ำสกัด
8. หนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมวิชาการเกษตรในกรณีที่น่าไปทำปุ๋ยหมัก

หมายเหตุ กรณียื่นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ต้องยื่นเอกสารข้อ 1 - 5

25

เอกสารประกอบการพิจารณา สก.2

9. กรณีที่นำไปเป็นเชื้อเพลิงทดแทน หรือวัตถุดิบทดแทนในเตาเผาปูนซีเมนต์ ต้องแนบผลวิเคราะห์ค่าความร้อน หรือผลวิเคราะห์พารามิเตอร์ที่เป็นวัตถุดิบทดแทน (เหล็ก ชิลิก้า อลูมินา หรือแคลเซียม)
10. กรณีที่ผู้นำไปใช้ประโยชน์ไม่ใช้โรงงาน ต้องแนบรายละเอียดวิธีการนำไปใช้งาน เพื่อประเมินความเหมาะสมในการพิจารณาอนุญาต
11. การส่งของเสียไปต่างประเทศต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

26

ขั้นตอนการขออนุญาต สก.2 ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

27

ข้อควรรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกโรงงาน

- ผู้ก่อกำเนิดเป็นผู้ขออนุญาต และสามารถมีผู้รับกำจัด/บำบัดได้หลายๆ รายในคำขอเดียวกัน
- หนึ่งโรงงานจะมีรอบระยะเวลาของใบอนุญาตนำกากออกนอกโรงงานเพียงรอบระยะเวลาเดียว ซึ่งจะไม่เกิน 1 ปี หากต้องการเพิ่มรายการในระหว่างรอบปีการอนุญาต ให้ใช้เมนูเพิ่มเติมรายการอนุญาต
- คำขอมีด้วยกันหลายประเภท (ขออนุญาตรายปี เพิ่มปริมาณ เพิ่มรายการยกเลิกรายการอนุญาต เป็นต้น) ระบบจะรับคำขอของผู้ก่อกำเนิดทีละประเภท คำขอเท่านั้น หากต้องการยื่นคำขอเพิ่ม ต้องรอให้คำขอที่อยู่ระหว่างพิจารณาดำเนินการแล้วเสร็จก่อน
- การต่ออายุใบอนุญาตนำกากออกนอกโรงงานสามารถดำเนินการได้ 60 วัน ก่อนใบอนุญาตเดิมจะหมดอายุ

28

หน้าที่ WG

หมวด 2

5. ต้องมีใบกำกับการขนส่ง เมื่อมีการนำของเสียอันตรายออกนอกบริเวณโรงงานทุกครั้ง และให้แจ้งข้อมูลการขนส่งสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้วทุกชนิดทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

29

หน้าที่ WG

หมวด 2

6. ต้องรับผิดชอบต่อภาระความรับผิด (liability) จนกว่า WP จะรับไว้ในครอบครอง
7. ต้องส่งรายงานประจำปีให้แก่ กรอ. แบบ สก. 3 ภายในวันที่ 1 มีนาคมของปีถัดไป
(รายละเอียดข้อมูล วันที่ 1 ม.ค.- 31 ธ.ค. ระยะเวลาส่ง 1 ม.ค.- 1 มี.ค ของปีถัดไป)

30